

Izhaja
v torek, četrtek in
soboto.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—.

Posamezna številka
1 Din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda števil. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravljanje:

Celje

Strossmayerjeva ulica
pritličje.

Rokopisi se ne vračajo.

Oglaš po tarifu.

Telefon int. števil. 65.

Slovenskim podeželskim volilcem!

Ko smo v letu 1919. ustanovili »Samostojno kmetijsko stranko«, imeli smo pred očmi namen, da pod geslom: »Kmet pomagaj si sam in svoje stališče v državi uravnaj si sam!« priporočimo našemu do tedaj brezposelnemu kmetu ljudstvu (kmetom, obrtnikom in podeželskim delavcem) ono veljavo, ki mu pritiče po njegovem številu, marljivosti in tvorbi države! Povzdigniti kmečko gospodarstvo s pametno gospodarsko-zakonodajno, carinsko in trgovsko politiko, osigurati mu stalnost z jamstvom lastninskega prava, dvigniti kulturo in naobrazbo s strokovnimi šolami, osvoboditi in osamosvojiti ga gospodarsko, moralno in politično, privedi ga k vodstvu države in mu s tem omogočiti odločevanje vseh njega se tičečih državnih in splošno javnih vprašanj.

Naziv Samostojne kmetijske stranke je predstavljal njeno popolno politično neodvisnost in vsestransko samostojnost.

Neizbrisen ostane spomin na navdušene borce, ustanovnike S. K. S., ki so z nepopisno smelostjo in velikimi žrtvami zanesli idealno misel kmetijskega pokreta v zadnjo gorsko selo, še bolj pa na velike tabore in zборе, kjer je vse, kar je bilo na deželi razumnejšega, s prepričljivo in navdušenjem prisegalo na barjak našega kmetijskega vstajenja.

Prvi nastop našega pokreta je pokazal lep napredek; osem zastopnikov-poslancev v Beogradu je doneslo uspehe, ki so v razmerju tedanje moči parlamenta (8 proti 400) bili naravnost nepričakovani.

Žrtve na gospodarskem polju, bolezní in razne ovire posameznikov so povzročile, da so najborbenejši ustanovniki in prvoborniki S. K. S. bili potisnjeni na drugo mesto, radi česar je nastopilo pojevanje razvoja stranke.

Tehi prilik se je tekom časa poslužila gotova klika, ki je takoj ob svojem nastopu in prevzemu moči zavrgla samostojnost naše organizacije ter bojno geslo, ki je družilo in v borbi ter vztrajnosti podkrepljevalo in poživljalo nje pobornike. Krilatica: »Kmet, pomagaj si sam...« je prvi dan morala izginiti iz glasila S. K. S. Politična neodvisnost je bila sra-

motno potlačena in izdana ter organizacija izročena v popolno milost in nemilost ter politično eksploatacijo prevrtljivi Radičevščini. Stari idealni borci so bili odrinjeni ob stran. Ostali so se umaknili sami ter z gnjevom opazovali, kaj vse se počenja v stranki od novih »seljakov«. Kot ni mogoče v sosednji Mussoliniji, se je tu proizvajal absolutizem. Cvetelo je intrigantstvo in politično netopirstvo. Stranka je postala zatočišče političnih izgnancev in ubežnikov. Iz generalnih štabov raznih strank so gotovi ljudje bili nameščeni ali se vrinili kar sami v v odstvo in seje.

Dolgo smo gledali, kako ruši ta »seljačka« družba naše ideale, naš pokret in kmečko misel, ter trpeli.

Potrpežljivosti pa je bilo konec, ko je Zagreb skušal z nami narediti isto, kot naredi navaden prekupec s svojo marvo.

Preko zahtev volje in želj našega slovenskega podeželskega volilstva, je diktiral svojo kandidatno listo, na katere resna mesta je postavil dva Hrvata in tudi na bližnja mesta ljudi, ki jih ljudstvo ne mara in ki so mu tuji, ljudi, ki o »seljaštvu« in potrebah našega podeželja nimajo najmanjšega pojma. Ljubljana je morala pred Zagrebom na kolena!

Tedaj pa se je dvignila večina ustanovnikov S. K. S. ter sklenila, da nastopimo z lastno listo ali pa na skupni listi z naprednimi skupinami.

Po dolgotrajnem in temeljitom pomisleku se je konečno donesel sklep, da se z SDS in NSS postavi »Združena slovenska gospodarska lista«, katere jamči naši skupini in idejam, ki jih zastopa, gotov uspeh. S tem pa bo znova omogočeno neumorno programsko in zlasti podrobno gospodarsko delo v korist in procvit našega podeželja, kakor je to bila prvotna zamisel »Samostojne kmetijske stranke«.

Naša borba za zmago »Stare pravde« mora biti zopet oživiljena ter postavljena na temelje iz leta 1919.

Zato kličemo vse tovariše iz let nastanka našega pokreta zopet pod našo kmečko zeleno zastavo! Na delo za zmago idealov naše stare »Samostojne kmetijske stranke«!

Po pooblastilu naših organizacij in zaupnikov:

Ivan Urek, pos., Globoko pri Brežicah,
Jakob Kušar, pos. v Notranjih Goricah pri Ljubljani, Andrej Roškar, pos. na Cvenu pri Ljutomeru.

Politika.

p NAPREDOVANJE SDS. Politična kratkovidnost je močno slovensko napredno stranko po prevratu razcepila. SDS, ki je trajno ostala jedro slovenskega narodnjaštva, danes v sijajnem zaletu in v težki borbi zopet osvaja svoje stare postojanke. Od volitev do volitev se dviga njena moč, raste število pristašev. Danes je vsak zaveden pristaš SDS v Sloveniji prepričan, da izidemo iz volitev 11. septembra ne z dvema, ampak s 4 do 5 zastopniki iz cele Slovenije. Posamezne volitve tekom zadnjih let so pa tudi pokazale, da raste SDS po vsej državi. Že lanske občinske volitve v Srbiji, po Hrvatskem, v Dalmaciji in drugod so to dokumentirale, zlasti pa so pokazale to oblastne volitve, pri katerih smo nekod napredovali za 50%. Ako bi se bile januarja meseca vršile mesto oblastnih volitev volitve v narodno skupščino, bi bila SDS na podlagi števila zanjo oddanih glasov dobila ne samo 24 poslancev, kolikor jih je imela do zdaj v vsej državi, ampak 37 do 40. V sled razkroja radikalije in deloma radičevščine so se nade za SDS v mnogih pokrajinah izja januarja še izboljšale. Kakor je danes situacija, lahko SDS mirno računa, da bo v najslabšem slučaju, na podlagi popolnega konkretno ugotovljenih števil dobila v Sloveniji štiri do pet mandatov.

p DEUTSCHE MINDERHEIT. V soboto dopoldne so Nemci vložili svojo kandidatno listo za mariborsko-celjsko volilno okrožje. Nosilec liste je mariborski odvetnik dr. Lothar Mühl-eiser. V posameznih srezih kandidirajo: za Brezice dr. Hans Schmiderer kot kandidat, kemik dr. Leo Scheichenbauer kot namestnik, oba iz Maribora; za Celje in Gornji grad advokat dr. Riehl iz Celja kot kandidat, kovač Franc Koschier iz Celja kot namestnik; za Konjice graščak Fr. Possek iz Loč in pos. Karol Wesenschegg iz Konjice; za Laško uradnik Karol Erdlen iz Hrastnika in oskrbnik Ant. Koschier iz Hrastnika; za Maribor desni breg hotelir Konrad Neuhold iz Slov. Bistrice in posestnik Avgust Lobnigg iz Radvanja; za Prevalje voleposesnik Ernest Osiander iz Javornika in upokojenec Henrik Skoff iz Guštanja; za Slov. Gradec zdravnik dr. Harpf iz Slov. Gradca in pos. Janez Lukas iz Marenberga; za Šmarje inženir Ludv. Miglitsch iz Rog. Slatine in

mizar Al. Guttman iz Rogatca. To je dosedaj četrta lista v tem volilnem okrožju. Lista izkazuje 24 različnih kandidatov in njih namestnikov. Od teh jih je 13, ki nimajo nemškega imena.

p DIPLOMATSKI ODNOSAJI Z ALBANIJO. Vprašanje obnove diplomatskih odnosov med našo državo in Albanijo je stopilo zadnje dni zopet v ospredje. Naša vlada je sprejela službeno obvestilo iz Tirane, da dospe v Beograd bivši tajnik albanskega poslanstva v Beogradu g. Stila, ki ima nalog, da vzpostavi redne diplomatske odnose z našo državo. Obenem je albanska vlada sporočila, da namerava imenovati za svojega poslanika v Beogradu prejšnjega poslanika Cena-bega. V četrtek odpotuje v Tirano novoimenovani odpravnik poslov našega poslanstva Jovo Ristić. Vprašanje našega poslanika v Tirani pa še ni rešeno. Po vsej priliki se prejšnji poslanik Jeftić ne bo vrnil na svoje mesto.

Celjska kronika.

c VOLILNI SHODI. V celjskem srezu so napovedani ti-le shodi »Združene slovenske gospodarske liste«: v soboto, 6. avgusta ob 20. v Gaberju, v nedeljo ob 8. zj. v Braslovčah, nato ob 11. dop. na Vranskem in ob 3. pop. v Zabukovci. Na teh shodih bosta poročala gg. dr. Ljudevit Pivko, nosilec liste, in Ivan Urek, srezki kandidat.

c POTRDIITEV CELJSKEGA ŽUPANA. Akti radi potrditve novoizvoljenega celjskega župana je odšel minoli teden v Beograd. Treba je bilo namreč počakati predpisano dobo radi eventualnih prizivov. Župana kralj še torej ni potrdil, kakor so nekateri že pripovedovali.

c GOSTILNIČARSKA ZADRUGA. Dne 27. m. m. se je vršil v Narodnem domu v Mariboru občni zbor Zadruga za splošno gostilničarsko obrt, ki je bil zelo živahen. Gostilničarji so pri tem izrazili željo, da prenese Zveza gostilničarskih zadrug, ki je sedaj v Celju, svoj sedež v Maribor, kjer je sedež velikega županstva in oblastne skupščine.

c DOBRODELNI CERKVENI KONCERT ob v sredo, dne 3. avgusta t. l. ob 4 popoldne v župni cerkvi na Dobrni. Čisti dobiček koncerta je namenjen popravilu orgelj in nabavi novih cinastih piščalk. Spored je sledeči: 1. P. Sohren: Koral, Hvala Gospodu iz l. 1642., orkester. 2. Weiss: O kam,

Stanovanje bi rad.

Bogu vdano prenašam križ, ki ga je usoda naprtila mojim šibkim ramam. Vsako jutro vstanem zarana in hitim na postajo, da sem zaradi ljubelega kruhka lahko točno ob osmih v uradu.

Ves dan sem z doma, niti žene niti otrok ne vidim, kakor izgubljen samec tavam po tem božjem svetu, zvečer pa poslušam jadikovanje verne zakonske družice:

»Sam Bog mi preloži, ali naj večno traja to divje življenje? Otroci te niti poznali ne bodo. Še spe, ko odhajaš in so že v postelji, ko prihajaš. Mirko bo goden za šolo, ali misliš, da ga bom puščala ob petih zjutraj s teboj? Ali naj tudi otrok postane klatež brez doma in reda, kakor je postal njegov oče? O, saj pravim, prav nič te ni skrb, da bi dobil stanovanje v mestu!«

Skratka, končalo se je s tem, da sem resno sklenil najti stanovanje. Kaj sem pa hotel? Ali naj mi žena uide? »Do jeseni še počakam«, je dejala, »če pa dotlej ne bo stanovanja, pa kar pojdem, da veš!«

Ultimatum je tako strog, da ne vidim izhoda; zlasti zastran šole bi bilo skrajno potrebno, da dobim stanovanje v mestu.

Vzel sem si teden dni dopusta in zdaj se mečem ko ris v kletki od enega konca mesta do drugega.

Se preden izidejo jutranji listi, imam že krtačne odtiske malih oglasov, ki mi jih preskrbi prijatelj v tiskarni, napravim si načrt in ob prvem svitu že čakam pred hišo, kjer se ponuja stanovanje. Vsako bi vzel. Suho ali vlažno, z okni na cesto ali na dvorišče ali celo brez oken, s kuhinjo in brez kuhinje — samo da bi bila cena v skladu z mojimi uradniškimi prejemki.

Včeraj sem stal ob pol osmih pred hišo poštnega upravitelja Štebalarja. Pot na Rakovo trato št. 13. Nisem babjeveren, ali s trepetom in nič dobrega slutec sem krenil na to rakovo pot in sem poiskal hišo.

Vrtna vrata so zaklenjena, za njimi pa skače ogromen volčji pes, da se niti ne moreš približati vratom, tako besno se ponaša beštija.

Mimogredoči zakasnel šolarček mi pove, da gre g. poštar točno ob tričetrti na osem v urad, da je zelo hudi in da njegov pes ne nosi nagobčnika.

Ob voglu sosednje hiše čakam moža, ki ima mojo usodo v rokah. Točno ob napovedani uri se prikaže človek, ki ga izdaja obleka s poštnimi emblemi, da je lastnik usodne hiše. Zastaven mož, najbrže bivši orožnik, mrk in strog.

Ko zapre vrata in ostane pes za plotom, hitim k njemu s časopisom v roki in naglo izblebečem namen svoje-ga obiska. Bože moj, kako je mož pobesnel! Vsa kri mu je mahoma planila v glavo, naježil je grozne brke, pokazal črnorumeni tope zobe — njegov pes pa bele, ostre in svetle — in hropeč je bruhalil name kopo psokv, kakršnih še nisem slišal, kar sem živ.

Sipal je name tako grozna prokletstva, da bi se moral jaz vdreti v zemljo, ako bi bili še v tistih časih, ko so prokletstva tudi resnično kaj učinkovala.

Grozni potok žgoče besedne lave mu teče, da ne morem vmes. Ob mojem skrajnem nedoumevanju zaključim svoj temperamentni govor z besedami, že bolj umerjenimi, da jih brez strahu zapišem:

»Prekleti penzelj hudičev, če ne izgineš takoj, te bo moj pes zdelal, da te lastna mati ne bo spoznala!«

Že sega po kljuki, da bi spustil name besno zver, ki skače visoko ob plotu, toliko da ga ne preskoči.

Ni kazalo niti čakati niti ugovarjati: urnokrak pobegnem v sosednjo vežo.

Penzelj? Zakaj neki penzelj in zakaj vobče ta nebotična surovost? Ljudje v veži, domačini, pa se sladko smejo; kar nič ogorčenja, kakor da se taki

prizori često ponavljajo v tej okolici.

Na moje vprašanje pojasnjuje gospodar:

»Grob je Štebalar, res grob, ampak ljudje ga pa tudi zmerom dražijo...«

»Saj ga vendar nisem dražil! — Vprašal sem ga za stanovanje, ki ga ponuja v malih oglasih.«

»Saj to je, ker ga ne ponuja on. Nekdo si ga je privoščil in vi ste od včeraj že sedemnajsti, ki ste tako nateleti. To ni nič; kar nič si stvari ne ženite k srcu: penzelj pravi vsakemu, ko mu enkrat zmanjka drugih besedi. Mož je tem bolj divji, ker se boji penziona in mu je zadnjič nekdo celo naročil »Upokojenca«. Da ste slišali ta vihar.«

»Kako pa vi živite s takim sosedom?«

»O, mi se zabavamo kadar divja.«

»Aha, pa ne da bi bili vi dali v časopis...?«

»O, ne, nikakor ne.«

Poslovim se od prijaznih ljudi, ki se zabavajo na tak okruten način. Gre doč po ulici opazim, da gledajo iz oken in vrat sami veseli obrazi in po vsej ulici me spremlja polupritajen šepet: penzelj, penzelj...

Tako se zabavajo na Rakovi trati! Na drugi poizkus me je zvalil oglas, ki je priporočal dve sobi s ku-

Gospod, mešan zbor. 3. P. H. Sattner: S cveticami, mešan zbor s spremljevanjem orkestra. 4. O. Kamilo Kolb: Adoro Te devote. Poje g. dr. V. Kostić s spremljevanjem orkestra. 5. Dr. Schwab: Ave Marija, bariton solo s spremljevanjem orkestra. Poje g. dr. Vladislav Kostić, odvetnik iz Banjaluke. 6. Mendelssohn: Andante iz A-dur simfonije, orkester. Odmor. 7. I. Hladnik: Večerni zvon, moški zbor. 8. Riff, Kavatina: Vijolin solo, igra g. Schönfeld s spremljevanjem orkestra. 9. F. Bernard: V sveti noči, mešan zbor s spremljevanjem orkestra po narodni pesmi iz Savinjske doline. 10. J. Massenot: Angelus, orkester. Vstopnice: sedeži po 20 in 15 Din, stojišča po 10 Din. Avtotaks Kokolj, Celje, vozi na dan koncerta s tremi avtomobili goste na Dobrno in nazaj v Celje s 30% popustom.

c ODPRAVLJEN JE KONKURZ nad tvrdko Vinko Avguštin, lesni trgovec v Celju, ker je bila vsa masa razdeljena.

c NOČNO LEKARNIŠKO SLUŽBO opravlja ta teden lekarna »Pri Mariji Pomagaj« na Glavnem trgu.

c MESTNI KINO. Ponedeljek 1., torek 2. in sredo 3. avgusta: »Golgota žene«. Veličastna npravstvena drama v 7 dejanjih. V glavnih vlogah Conrad Veidl (državni pravdnik), Maly Delschaft (njegova zaročenka), Harry Liedtke (zdravnik za ženske bolezni) in Werner Krauss (novec). »Golgota žene« je doživela v Evropi ogromen uspeh!

c ZA ŽELEZNIČARJE — PRO-VIZIJONISTE. Gospod minister za promet je izdal z odlokom M. S. br. 15.176/27 sledeče rešenje: Provizijonisti, rentniki (bivši delavci), njihove zakonite žene in zakonski otroci, kakor tudi njihove vdove in zakonski otroci uživajo brezplačno vožnjo trikrat na leto v III. razredu, kakor tudi vožnjo po režijski ceni, ako so rentniki in provizijonisti prebili v službi državnih prometnih ustanov najmanj pet let. Glede rentnikov se zahteva tudi, da so za delo popolnoma nesposobni. Rodbinski člani — zakonske žene in otroci — uživajo vožnjo po režijski ceni štirikrat na mesec, kakor žene in otroci aktivnih delavcev. Glede rodbinskih članov se je ravnati po čl. 24 navodil o načinu izdavanja voznih očajšav. Interesenti naj oddajo legitimacijo na železniško stanico.

c PRIMARJ DR. STEINFELSER se je vrnil z dopusta ter je prevzel svoje posle v bolnici in znova začel s privatnimi ordinacijami.

c PORCIJUNKULA. Za praznik je prišlo v Celje po starem običaju dokaj romarjev zadostit svojim verskim potrebam in pridobiti si odpustke. Okoli kapucinske cerkve je živahno vrvenje.

c MOHORJEVA DRUŽBA misli Kosovo hišo za svoje svrhe temeljito preurediti. Na dvorišču gradi novo

poslopje za tiskarno. Zidarska dela opravlja tyrdka Alojz Kališnik.

c BREZOBZIRNOST AVTOMOBILISTOV. Vkljub odredbi, s katero se prepoveduje po mestu vožnja avtomobilov in motociklov s polnim plinom, ki povzroča neznosno razgrajanje, so pritožbe proti nekaterim vozačem vedno česče. Pasantje imajo večkrat priliko opazovati motocikliste, ki dirjajo in razbijajo po ulicah sem in tja, kakor bi bile ulice samo za nje. V mnogih mestih so to samovoljo avtomobilistov in motociklistov znatno omejili. V Zagrebu je zabranjeno spuščati med vožnjo dim in smrdljiv plin, razen če po daljšem postanku ravno pričenja voziti. S polnim plinom je sploh zabranjeno voziti. Po mestu je dovoljena maksimalna hitrost 20 km na uro. Po blatnih cestah pa morajo voziti počasi, da ne oškrope in onesnažijo pasantov, ki se nimajo kam umakniti pred brezobzirnim soferjem. Po deseti uri zvečer je sploh prepovedano voziti z motorjem po mestu. Prestopek se v Zagrebu eksemplarično kaznuje.

c BREZBRIŽNOST OBČINSTVA. Da ne bo krivice prinašamo izjavo nekoga avtomobilista v »Jutru«. Vsekakor je na njej dosti resnice: »Po mojem mnenju ni za nesreče, ki se dogajajo na cesti, toliko kriva hitra vožnja in kršenje policijskih predpisov od strani avtomobilistov, kakor neverjetna nepazljivost občinstva in nepravilna vožnja vozov z živalsko vprego. Ljudje hodijo po sredi ceste, mesto po hodnikih. Kmečki in tudi drugi vozniki ne vozijo po desni strani, ovinke pa skoraj brez izjeme vsi taki vozniki »režejo«. To se pravi, vsak ubere okoli ovinka najkrajšo pot, namesto da bi vozil v desnem loku okoli vogla. Ako v tem hipu pride nasproti izza ovinka drugo vozilo, je karambol neizbežen. Za signale motornih vozil se čisto ne brigajo in včasih nalašč zastavljajo pot. Tudi če se čisto opaža, da stražniki ne stojijo na sredi križišča cest tako, da bi se ves promet moral vršiti v krogu okoli njih, temveč kje na strani. Dalje se čisto pripeti, da stražnik na signal avtomobila da znamenje, da je vožnja prosta, četudi se ne prepriča, če je cesta v resnici prosta, ker pač stoji tako, da ceste, ki križa smer avtomobila, sploh ne more pregledati. Pri takih razmerah se avtomobilist gotovo ne more zanesti na dano znamenje. Kdor je imel priliko opazovati promet v večjih mestih, mi bo potrdil, da tam vozijo avtomobilisti s hitrostjo 40 do 50 km na uro in se navzlic temu ne dogodi relativno toliko nesreč kakor pri nas, ker vlada tam pač strog red. Danes je čas dragocen in promet se vrši v mnogo hitrejšem tempu kakor v onih časih, ko so bili še sedaj veljavni policijski predpisi izdani. Radi zastaralih predpisov promet ne sme trpeti. To se mora upoštevati in ne zvrčati vso krivico na avtomobiliste. Skrajni čas je, da se tudi pri nas začne strožje

postopati in da se vzpostavi pravilen cestni red. To je naloga policijskih organov, ki naj pazijo, da se bo vozilo predvsem strogo po desni strani, da se ne bodo rezali ovinki in da se občinstvo navadi hoditi po hodnikih.

c HMELJSKI POSLI. Cokan Jernej je po poklicu rudar, mislil je pa postati tudi hmeljski prekupevalec. Začel je najprej z nakupovanjem in prodajo hmeljskih sadežev. S temi posli je pričel že v aprilu ter se je zlasti udeleževal meseca maja. Hmeljske sadike je pa vnovčil po zelo nizki ceni, kar je bilo sumljivo. Tako je sklenil kupčijo za 300 sadežev z neko kmetico v Mali Brezi, ki mu je ponudila za komad 25 par. Res je obdolženec prinesel 1. junija 80, dne 5. junija pa 115 sadežev. Kmalu se je pa ugotovilo, da so bili ti sadeži ukradeni Antonu Pečku in Francu Henkehu. Na izročenih sadežih so bile celo potrgane, oziroma porezane mladice, kar je bilo dokaz, da so bile neke izruvane. Cokan je za nepošteno kupčijo dobil pri okrožnem sodišču v Celju šest tednov težke ječe in sedaj menda ne bo več kupčeval.

c DVA DRZNA VLOMILCA. Pred šestimi tedni ponoči sta vlomila brezposelna delavca Duhandjija Mihajlo in Holamič Ladislav iz Hrvatske v farovž v Razboru. Holamič je stal na straži, Duhandjija pa bi bil moral izvršiti vlom in tatvino. S skokom v sobo je pa zbudil kuharico, ki je prižgala vžgalico, da bi videla, kdo povzroča ropot. V tem trenutku je drzni vlomilec že tudi sprožil svoj samokres, a k sreči kuharice ni zadel. Tako sta bila šele na srečen način prepodena. Nazaj grede in pa tudi že prej sta pa še pokradla pri raznih strankah obteko in ure z verižicami in znesku več tisoč dinarjev. Vlomilca so kmalu zasačili in sedaj je Duhandjija dobil pri okrožnem sodišču v Celju 18 mesecev, Holamič pa 10 mesecev težke ječe.

Širom domovine.

š ISČEJO SE. Delavci Pirš, Tomažič in Beber, doma baje iz konjiškega okraja, ki so svoječasnno bili zaposleni pri tvrdki »Granit« v Jablanici ob Neretvi pri Mostarju v Hercegovini in ki niso prejeli svoje zadnje plače, naj se javijo in sporoče svoje naslove Delavski zbornici v Ljubljani. Imenovanim je denar, ki jim pripada, na razpolago.

š NOVE ŽELEZNICE NA SLOVENSKEM. Na seji ministrskega sveta se je železniškemu ministru odobrilo, da poveri izgraditve proge Rogatec—Krapina družbi »Progres« v Sarajevu. Ponudba družbe je bila najcenejša, in sicer bo stala proga 24 milijonov 115.000 Din. Istotako se je železniškemu ministru odobrilo 200.000 za železnico Ljutomer — Radgona, 2.000.000 pa za izplačilo lastnikom delnic vicinalnih železnic.

»Koliko pa zahtevate?«
»Klet ste tudi videli, je suha, tudi drvarnica je prostorna...«
»Najemnino povejte, gospa, pa se bova dalje menila!«
»Še pod streho naj pogledajo, tam bodo imeli tudi svoj del, kamor bodo lahko spravljali stvari, ki bi bile po sobah v napoto.«

»Tak povejte že ceno«, vprašam nepotrpežljivo.
»En tavžent dinarčkov na mesec«, pravi sladko in z izrazom človeka, ki pripoveduje same ljubeznive stvari.

»Kaj mislite, gospa? Boga se bojte! Tako daleč iz mesta, okoli in okoli kupi smeti, vodovod preko dvorišča, pa kar tisoč dinarjev.«

»Naj pogledajo, gospod, kako svetlo je stanovanje! Samo solnce je vredno tristo dinarjev.«

»Kar odbijmo teh tristo dinarjev. Prvič mi solnce ne morete dati, kadar bi ga rad imel, niti mi ga ne morete skriti, kadar bi me preveč peklo. Drugeč pa, ali je vaše?«

»Stanovanje. Moje, moje, gospod.«
»Ne stanovanje! Solnce! Ali je vaše, da ga prodajate? Solnce je božje in nas vseh, vi pa hočete trgovati z njim. Vas ni sram?«

Pogajanja so se razbila, ker nisem mogel plačati solnce, ki brezplačno obseva volkove in gade in ga samo uradniku zaračunava to pobožno in bogaboječe žensko srce!

š VELIKA REDKOST PRI NAS. Kakor javljajo iz Slovenskih Konjic, se bo na vrtu tamkajšnjega umetnostnega vrtnarja Josipa Krejčija v bližnjih dneh prvič razcvela Agave americana, kar je pač velika redkost za naše klimatične razmere. Ta agava je stara nad 70 let. V šestih tednih je poglala 6 metrov visoko cvetno steblo. Interesenti si lahko ogledajo to redko cvetočo rastlino.

š NOV ŽUPAN V ŽALCU. V Žalcu je bil na mesto dosedanjega župana g. Vinka Vabiča, ki je odložil županstvo, izvoljen za župana tamkajšnji veleposestnik g. Franc Roblek.

š ZOPET ZNIŽANJE MEZD ŽELEZNIŠKIM DELAVCEM? Kakor pri nas je želez. uprava po uveljavljenju novega proračuna s 1. apr. tudi v Sarajevu znižala železniškim delavcem mezde in reducirala delovne dni v tednu. Sedaj pa jim je bilo sporočeno, da se jim s 1. avgustom znižajo mezde za nadaljnjih 10 odstotkov. Med delavstvom je vzbudila ta vest upravičeno razburjenje, saj že sedaj ne morejo več živeti. Posebna deputacija je odpotovala v Beograd, da prepriča prometnega ministra, da že sedanje mezde ne zadostujejo niti za najnujnejše potreščine.

š UVEDBA POŠTNIH AVTOMOBILOV. Ministrstvo pošte in telegrafa je sklenilo, da namesto starih poštних vozov uvede avtomobile, katerih se bodo lahko posluževali tudi potniki in izletniki. Na nekaterih poštних linijah se je ta izprememba že izvršila.

š IZPITI MATURANTOV - PRIVATISTOV. Po odredbi ministra prosvete se dne 25. avgusta prično izpiti privatnih dijakov-maturantov na vseh državnih gimnazijah in realkah. Z omenjenim dnem se prične tudi vpisovanje v te šole za prihodnje šolsko leto.

š UVEDBA ŽELEZNIŠKIH NOSAČEV. Generalna direkcija državnih železnic namerava uvesti institucijo železniških nosačev, ki bodo prenašali blago od postaje do trgovin in obratvalnic po mestu. Da se določijo za prenašanje čim zmernejše tarife, je direkcija pozvala zbornice, da ji pošljejo svoje predloge o kvalifikaciji blaga in o stopnjah za tarif po oddaljenosti. V to svrhu se bodo mesta razdelila na rajone.

š ELEKTRIČNA RAZSVETLJAVNA ŽELEZNIŠKIH VAGONOV. Prometno ministrstvo je odredilo, da se uvede v vseh naših mednarodnih vagonih električna razsvetljava. Doslej je že deset vagonov opremljenih z električno razsvetljavo. Montirani so generatorji tipa Dyk.

š DANSKI KONZULAT V LJUBLJANI. Za častnega danskega konzula v Ljubljani je imenovan Aleksander Knez, veletrgovec v Ljubljani, sin rajnega predsednika zbornice za trgovino, obrt in industrijo.

š ZAPOSLENJE INOZEMSKIH VAJENCEV. Minister trgovine in industrije je odredil, da se tudi otroci tujih državljanov lahko sprejemajo kot vajenci in da se jim po določenem roku sme izdati pomočniška knjižica. Ob priliki zaposlenja takih pomočnikov pa se morajo upoštevati predpisi o zaposlenju inozemskih delavcev.

š PLAČILO DAVČNIH ZAOSTANKOV. Finančno ministrstvo je v strožji obliki ponovilo naredbo o plačilu davčnih zaostankov. Vsem davčnim in finančnim oblastem je ukazano, da začno z iztirjavanjem davčnih zaostankov. Ako se dolžniki pozivu davčnih oblasti ne odzovejo, se mora izvršiti eksekucija brez vsakega odloga in obzira.

š AMERIŠKO STANOVANJSKO POSOJILLO ZAGREBU. V Zagreb je dospel zastopnik ameriške firme, ki je Zagrebu ponudil graditev 1000 hiš. Vsaka hiša bo stala 60.000 Din, obresti bodo znašale 12 odst., odplačevalo se bo mesečno po 600 Din. Občina ponudbe še ni sprejela.

š PONEVERBA PRI CARINARNICI. V carinskem odseku pošte v Subotici se je ugotovila poneverba 200.000 dinarjev. Ker je šef oddelka Ilija Neumann na bolezenskem dopustu, se krivda ni mogla takoj ugotoviti. Državno pravdnništvo stvar preiskuje.

š BRZOVIAK STA USTAVILA. V soboto je popoldanski zagrebški brzovlak nenadoma obstal sredi proge med Pragerskim in Mariborom. Spre-

hinjo in prikljinami v centru mesta.

Stanovanje še dosti dobro, baš zame, tudi glede cene, ali gospodar me je iznenadil z zahtevami, ki jim pri najboljši volji ne moreš ugoditi.

Pri prvih besedah se postavi v pozo inkvizitorja:

»Ste oženjeni?«
»Da.«
»Z naraščajem?«
»Ne, s Terezijo rojeno Špičmoh.«
»Mislim, ali imate kaj otrok.«
Ročno zatajim svoja dva zlatoglavčka:

»Ne.«
»Živali, pse, mačke ali kaj podobnega gojite?«

»Nimam ne psa ne mačke. Imam kanarčka, ki je pa samec, živi čednostno in se ni bati potomstva.«

»Tiči samo ponesnažijo stanovanje.«

»Še danes ga zadavim. Ure s kukavico ne štejete med živali?«

»Ne. Imejte jo, samo ponoči mi ne bo smela kukati.«

»Odvadim jo.«
»Hišnega ključa vam ne morem dati. Izgubite mi ga kje, pa se bo vrstil vlom za vlomom.«

»Dobro, vsak večer bom pred dveto doma.«

»Imate znanca ali sorodnike, ki bi prihajali k vam?«

»Prepovem vstop v hišo.«

»Lepo«, se oddahne gospodar. »Vi ste dober najemuik. Stanarino boste plačali za dve leti naprej...«

»Ali se ne bi dalo napraviti, da bi jo plačal vsaj za pet let naprej?«

»Bom videl, ali tako dolgo se ne maram vezati. Premislil bom.«

»Le premišluj stvar, prekleti penzel!« Ročno izrečem priljubljen izraz poštnege upravitelja Štebalarja in smuknem skozi vrata. Iz razumljivih vzrokov ne čkam učinka, ampak prilično bodro korakam novim dogodkom naproti.

Zadnji dan dopusta sem si ogledal še tretje stanovanje — več jih ni — ki je bilo oglašeno v listih. Ulica, imenovana po nekem neznanem velmožu slovenskem, je prašna in nečista, s kopicami otrok pred vsako hišo, in kaže obupno lice.

Preko dvorišča moram iti in preskakujem kupe smeti in razne navlake. Iz začetnic stanodajalca, ki jih poznam iz oglasa, se razodele ljubko ime Urške Zabuhel, gostob sedne dame neopredeljivega socialnega staleža. Sladka, maslena govorica in obilica svetih podob in fotografij novih maš in duhovniških skupin dajo sklepati na globoko pobožnost in bogaboječnost.

»Bodo videli, gospod«, ji teče jezicek, »da jim bo všeč pri nas. Lepo, čisto in suho stanovanje se ne dobi vsak dan.«

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta Celjska mestna hranilnica

Ustanovljena leta 1864.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkvalitetneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Pod trajnim drž. nadzorstvom.

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Primarij dr. Ivan Raišp

je odpotoval ter ne ordinira do 16. avgusta 1927

vodniki, sprva niso mogli ugotoviti vzroka in so se domnevali, da se je zgodila kaka večja nesreča. Po daljšem brezuspešnem poizvedovanju pa so končno dognali, da sta potegnili zaslonno zavoro dva madžarska potnika, ki sta na Pragerskem vstopila v mari-borski mesto v madžarski brzovlak. Ko sta plačala predpisano globo 500 Din, je vlak zopet odpeljal. Madžara pa sta jo mahnila nazaj proti Pragerskem, da bi ujela budimpeštanski brzovlak, ki pa je medtem že odpeljal.

TIO-pasta je za zobe najboljša!

Š JUBILEJ SLOVENSKEGA ZNANSTVENIKA. Dne 27. m. m. je slavil v Novem mestu petdesetletnico rojstva gimn. profesor Ivan Koštič, priznani jezikoslovec posebno na polju etimologije in leksikografije.

Dopisi.

d LJUTOMER. (Priprave za sokolsko slavnost.) Po končani proslavi proglasitve za mesto se Ljutomer pridno pripravlja na slavnostno otvoritev Sokolskega doma dne 13. in 14. avgusta. Za to prireditve vladu blizu in daleč veliko zanimanje. Priprave so v polnem teku. Veselični prostor se pridno urejuje. Prostor okrog Sokol. doma je že deloma planiran. Prireditve se bo vršila izven doma, pa tudi v njem samem, kjer bo med drugim urejen vabljen bar »Hüda lükna«.

Gospodarstvo.

g KOMERCIJALIZACIJA ŽELEZNIC. Prometno ministrstvo je izdelalo načrt o komercijalizaciji državnih železnic v naši državi in ga je odposlalo sedaj vsem železniškim direktorijem v premetritev. Dne 15. oktobra se bo vršila v prometnem ministrstvu konferenca zastopnikov vseh gospodarskih organizacij, kateri bo prisostvovalo nad 100 delegatov iz vseh pokrajin države. Na konferenci se bo podrobno razpravljalo o novem zakonskem načrtu, ki pride potem pred narodno skupščino. Glavne točke zakonskega načrta o komercijalizaciji državnih železnic so ukinjenje glavne železniške direktije in vseh direktij. Mesto teh pa bodo ustanovljeni odbori in pododbori. Državne železnice preidejo v privatne roke in bo država sodelovala pri novem podjetju le kot akcijonar. Njena last pa ostane seveda ves dosedanji železniški material.

g LESNI TRG V SLOVENIJI. Velike parne žage so v Sloveniji še vedno slabo zaposlene. Največ posla

imajo srednje žage. Izvažajo se les v pretežni večini v Italijo, kamor gredo m. dr. rezan in tesan mehki les, bukov, vi pragi, rezan jesenov, brestov in orehov les. V Nemčijo se izvažajo bukove deščice. Položaj na tržišču drv za kurjavo je nestalen. Domačega povpraševanja je prav malo. Dejstvo pa je, da je les sedaj najvažnejši slovenski izvozni predmet. Drugega blaga gre iz Slovenije v inozemstvo prav malo.

g KOMERCIJALIZACIJA DRŽ. RUDNIKOV. Načrt uredbe o komercijalizaciji državnih rudnikov je v glavnem dogotovljen. Komisija, ki ima nalogo izdelati ta načrt, bo v kratkem končala svoje delo in predložila ministrskemu svetu definitivni projekt. Poleg uredbe bo komisija izdelala tudi obširno pojasnilo o principih komercijalizacije glede na razmere v našem rudarstvu.

g IZENAČENJE DAVKOV. Ker ni pričakovati, da bi Narodna skupščina sprejela zakon o izenačenju davkov do srede prihodnjega leta, pripravljajo kakor poročajo iz Beograda, finančni minister uredbo o začasnih davčni reformi. Potrebno bi bilo, da finančni minister pri sestavi te uredbe upošteva zahteve naših gospodarskih korporacij, odnosno da pozove zastopnike naših gospodarskih krogov k sodelovanju.

Razgled po svetu.

r STRAŠEN POTRES. Šele sedaj po dveh mesecih, so prišle iz Šanghaja na Kitajskem prve natančnejše vesti o strahovitem potresu, ki je zadl dne 23. maja provinco Kanso. V London je namreč prispelo pismo apostolskega vikarja, misijonarja Buddenbrocka, v katerem so podrobno opisane strahote in opustošenja, ki jih je napravil takratni potres na Kitajskem. Misijonar Buddenbrock poudarja v pismu, da je bila to nedvomno ena največjih katastrof, kar jih pozna človeška zgodovina. Primerjati se da le z velikim potresom, ki je bil pred leti v Tokiju na Japonskem. Potres v provinci Kansu na Kitajskem je dne 23. maja čez noč porušil celo vrsto večjih in manjših mest. Skupno število žrtev se ceni mnogo nad 100.000. Boda prebivalstva je se sedaj nepopisna.

r 44-LETNICA MUSSOLINIJEVEGA ROJSTVA. Mussolini je v petek praznoval svoj 44. rojstni dan. Časopisi so prinesli na njegovo izrečno željo samo kratke voščilne članke.

r NAGRADE ZA ČIMVEČJE POTOMSTVO. Po želji Mussolinija, da bi se prebivalstvo Italije zvišalo na 60 milijonov, je sedaj veliko občin razpisalo večje nagrade za one zakonce, ki bodo v prihodnjih petih letih imeli največ otrok.

r KOLERA V PERZIJI. V Basri v južni Perziji je izbruhnila kolera. Dosedaj je umrlo devet oseb. Zdravstvene oblasti izjavljajo, da se jim bo posrečilo preprečiti širjenje te epide-

Učenka

se išče za trgovino s pleteninami.
Slomškov trg 1.

mije. Iz Abadona poročajo, da umre tam vsak dan šest ljudi na kolero.

r NOVO RAZSTRELIVO. Vladi je bil predložen patent novega razstreliva, ki prekaša vsa dosedanja in katerega produkcija je zelo poceni.

r PONAREJEVALCI PISEM KOMUNISTIČNE INTERNACIONALE. »Izvestja« objavljajo faksimile ponarejenih pism Kominterna, katere so v Parizu na zelo spreten način ponarejali in prodajali španski, italijanski in drugim vladam. Pariški sovjetski poslanik je na Quai d'Orsay vložil noto, v kateri prosi, da se ta falzifikatorska družba, ki je na široko razpredena in ogroža mirne odnose med Rusijo in evropskimi državami, takoj razžene.

r PRI POSVEČENJU SE JE PODRL MOST. O nenavadni težki nesreči poročajo iz Valencije na Španskem. Pri vasi Alarey so ravno kar postavili nov velik most in ga je duhovščina vpričo velikanske množice naroda in zastopnikov oblastev in korporacij slovesno posvetila. Ni pa še bila vsa slavnost končana, ker so se nastopili razni govorniki — ko je zagrmelo in zaskripalo železje novega mostu in se vse skupaj podrlo pred očmi ožaloščenega občinstva. Katastrofa je povzročila smrt desetih oseb.

r DRŽAVNA POKOJNINA ZA ROMUNSKO KRALJICO. Parlament je razpravljalo o državni pokojnini kraljice vdove Marije. Pokojni kralj Ferdinand je zapustil svojim otrokom

Obleke

moderne damske, moške in otroške, bluze, krila in plašče, lastne izdelke in dunajske modele, nadalje klobuke, perilo, nogavice, kravate in vse modne in galanterijske predmete kupite po najnižji ceni in v velikanski izbiri samo v veletrgovini R. STERMECKI, Celje. Oglejte si izložbe in zalogo, da se na lastne oči prepričate. Zbirajte listke za nagrado!

Naznanilo.

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem otvoril na Bregu št. 14

sodarsko delavnico

Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela na primer: sode, kadi, posodo za pranje itd., kakor tudi vsa popravila, katera bom izvršil točno in solidno.

Se priporoča za cenj. naročila

Josip Gumzej

sodarski mojster
Celje—Breg št. 14.

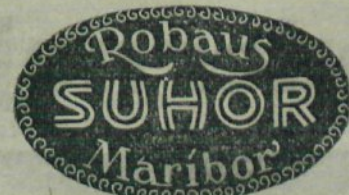
ROBAUSOV SUHOR

prepečenec izvrstne kvalitete.

Kot provijant za turiste se priporoča, ker je nepokvarljiv.

Kot pecivo k čaju in vinu naj ne manjka v nobeni hiši.

Pristen samo v originalnih zavitkih pod znamko

pošeg številnih posestev tudi 300 milijonov lejev v gotovini. Ta denar se je razdelil v enakih delih na otroke. Princ Karel dobi 60 milijonov.

Išče se pošteno

dekke

ki zna opravljati vsa hišna dela k mali družini. Naslov v upravi.

Kompletna

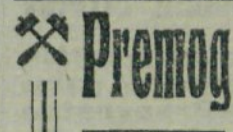
spalna soba

se po ceni proda. Kupec se lahko takoj vseli. Natančneje se poizve v upravi.

Iščem mesto

hišnice

in postrežkinje. Marija Viharnik, Polule št. 35.

zabukovski, trboveljski in iz vseh drugih rudnikov dobavlja in dostavlja na dom v mestu in okolici

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Lepa enodružinska hiša

3 sobe, lepa kuhinja, predsoba itd., velik vrt, vse v dobrem stanju, ca. 20 minut od Celja, blizu glavne ceste, se proda. Naslov da K. Breznik, Celje, Dolgo polje 1, I. nadstr. 3-3

Pianino ali kratek klavir

kupim ali vzamem v najem. Naslov 2 v uprava. 3

Absolventinja trgovske šole

išče primerno službo, najraje v Celju, pa tudi drugje. Naslov v upravi. 2-3

Kupi se dobro ohranjen

klavir

Ponudbe na upravo.

3-3

Celjska posojilnica d. d.

Stanje hranilnih vlog nad
Din 65.000.000.—

Stanje glavnice in rezerv nad
Din 4.000.000.—

v Celju

V lastni palači Narodni dom

Sprejema hranilne vloge.
Izvršuje vse denarne, kreditne
in posojilne posle. — Kupuje
in prodaja devize in valute.

Podružnici: Maribor, Šoštanj

Sprejme se naobražen, krepak

deček

kot učenec prikrojevanja moškega
perila. Predstaviti se je osebno v to-
varni perila Karol Pajk, Celje, Gaberje.

Otroški voziček

visok, dvojno poniklan, popolnoma
ohranjen, nova streha, se ugodno
proda na Lavi 27. 2-1

Popravila pisalnih strojev

hitro, eksaktno in poceni izvršuje
specijalni mehanik z dolgoletno prakso
in koncesijo v Celju. — Prvovrstna
dokazila na razpolago. — Pi-
salni stroji novi in rabljeni
v zalogi.

JOSIP PUKL, Celje
KRALJA PETRA CESTA 4.

Boljši gospod išče s 15. avgustom t.l.
svetlo, zračno in mirno

s o b o

s posebnim vhodom. Ponudbe z na-
vedbo cene pod »Soba« poštroležeče
2 Vitanje. 2

Učenec

s primerno šolska izobrazbo, z oskrbo
pri starših, se sprejme. R. Grobelnik,
gledališki frizer, Celje, Glavni trg.

Franjo Dolžan, Celje

Kralja Petra cesta

Kleparstvo
in naprava strelvodov.
Pokrivanje streh in
zvonikov.

Vodovodne
inštalacije, naprava moderno-
higijeničnih kopalnih sob,
klosetov in zdravstv. naprav.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršujejo točno in solidno ter po konkurenčni ceni. — Proračuni brezplačno. — Za vsa nova dela se prevzame jamstvo.

Inserirajte v „NOVI DOBI“!

Delaj, nabiraj in
hrani, varčevati
se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri
stavbeni in kreditni zadrugi z omeji. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti,
da stradal ne boš
v starosti!

LASTNI DOM

Obrestuje hranilne
vloge po **6%**

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Jamstvo za vloge uad 2.000.000 Din.

Marljivost, treznost
in varčnost so pred-
pogoj pravdnosti!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.

Iz malega raste
veliko!

ZVEZNA TISKARNA V CELJU

STROSSMAJERJEVA UL. 1

izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča
dela, kakor knjige, brošure, časopise,
eno- in večbarvne lepake, črtanke, tisko-
vine za obrt in industrijo, vse okusno
in hitro ter po najnižjih dnevnih cenah

Najmodernejše urejena knjigoveznica